

Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje i nepromogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke upisati odsek i šta student polaže. Za zadatak koji nije rađen u odgovarajući kvadratič na naslovnoj strani upisati X. Integralni ispit: zadaci 1-8, 180 minuta. Samo popravni kolokvijum ili samo završni ispit: 120 minuta. Popravni kolokvijum i završni ispit: prvi 120 minuta kolokvijum, drugih 60 minuta završni ispit (završni ispit raditi u posebnoj vežbanci). Za prolaz na integralnom ispitu je potreban 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * dobije više od 10 poena. Za prolaz na kolokviju potrebno je više od 20 poena uz uslov da se na zadacima označenim sa * dobije više od 4 poena. Završni ispit se smatra položenim ako student ima ukupno sa položenim kolokvijumom 51 i više poena i ako na pitanjima na završnom ispitima ima više od 6 poena.

- 1. * (6 poena) a) (2p)** Analitički predstaviti strujno naponsku karakteristiku realne diode, i definisati svaki od parametara koji se koriste.

b) (2p) Grafički i analitički predstaviti strujno naponsku karakteristiku realne diode ako se ona modeluje idealnom diodom sa konstantnim naponom provođenja.

c) (2p) Nacrtati model diode za male signale, i izvesti izraz za parametar koji se u tom modelu koristi.

- 2.* (6 poena) a) (3p)** Nacrtati ekvivalentno kolo NPN tranzistora kada radi u aktivnom režimu, i navesti uslove za njegov rad u aktivnom režimu.

b) (1p) Nacrtati ekvivalentno kolo bipolarnog tranzistora za male signale.

c) (2p) Izvesti izraze za parametre bipolarnog tranzistora koji se koriste u modelu za male signale.

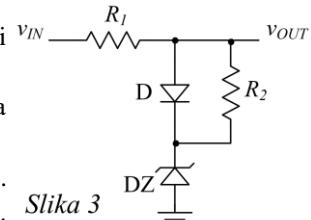
- 3. (14 poena)** Odrediti i grafički predstaviti zavisnost izlaznog napona od ulaznog napona $v_{OUT} = f(v_{IN})$ diodnog kola sa slike 3. Poznato je $V_Z = 6 \text{ V}$, $V_D = 1 \text{ V}$, $R_1 = 2R_2$.

- 4. (14 poena)** Na slici 4 prikazan je pojačavač sa zajedničkim kolektorom. Poznato je: $V_{CC} = 10 \text{ V}$, $R_P = 500 \Omega$, $\beta = 50$, $V_{BE} = 0.7 \text{ V}$, $V_T = 25 \text{ mV}$, $I_0 = 1 \text{ mA}$, $C_B = \infty$.

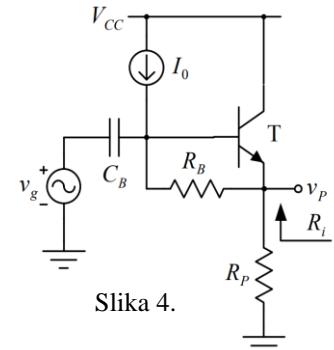
a) (5p) Odrediti otpornost R_B tako da u mirnoj radnoj tački napon na izlazu ima vrednost $V_P = 5 \text{ V}$.

b) (6p) Nacrtati šemu pojačavača za male signale i izvesti izraze za naponsko pojačanje, strujno pojačanje i izlaznu otpornost pojačavača.

c) (3p) Izračunati vrednosti naponskog pojačanja, strujnog pojačanja i izlazne otpornosti pojačavača sa slike 4.

Slika 3

Slika 4.

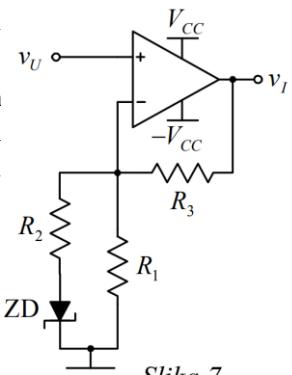
- 5.* (10 poena) a) (5p)** Nacrtati integrator realizovan korišćenjem idealnog operacionog pojačavača, otpornika i kondenzatora. Izvesti izraz za napon na izlazu u funkciji napona na ulazu integratora. Skicirati napon na izlazu ukoliko se integrator pobuđuje povorkom bipolarnih pravougaonih impulsa. Smatrati da je kondenzator u početnom trenutku prazan.

b) (5p) Nacrtati električnu šemu jediničnog bafera koristeći operacioni pojačavač i minimalni potreban broj dodatnih komponenti. Izvesti izraz za ulaznu otpornost i pojačanje jediničnog bafera ako korišćeni operacioni pojačavač ima konačnu ulaznu otpornost R_u , konačno pojačanje A, i nultu izlaznu otpornost.

- 6.* (10 poena) a) (4 poena)** Nacrtati pojačavač snage u klasi A realizovan korišćenjem dva NPN bipolarna tranzistora i dva izvora za napajanje.

b) (3 poena) Skicirati funkciju prenosa pojačavača i označiti karakteristične vrednosti napona. Ne zanemarivati V_{BE} i V_{CES} .

c) (3 poena) Ukoliko je struja tranzistora koji predstavlja strujni izvor I_0 i ukoliko se zanemare naponi V_{BE} i V_{CES} , odrediti optimalnu vrednost potrošača tako da pojačavač ima maksimalnu efikasnost pri maksimalnom neizobličenom naponu na izlazu.

Slika 7.

- 7. (20 poena)** Za kolo sa slike 7 odrediti i grafički predstaviti zavisnost izlaznog od ulaznog napona $v_I = f(v_U)$, ako je $-10 \text{ V} < v_U < 10 \text{ V}$. Poznato je: $V_{CC} = 10 \text{ V}$, $V_D = 1 \text{ V}$, $V_Z = 3 \text{ V}$, $R_1 = 1 \text{k}\Omega$, $R_2 = 1 \text{k}\Omega$, $R_3 = 1 \text{k}\Omega$.

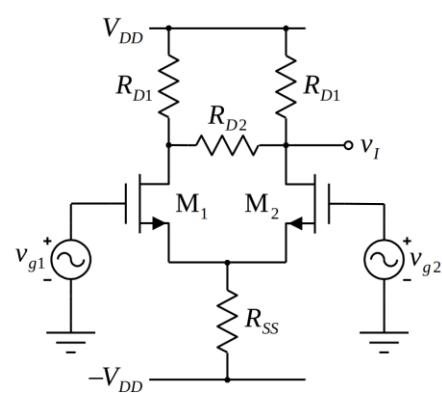
- 8. (20 poena)** Na slici 8 prikazan je diferencijalni pojačavač sa NMOS tranzistorima.

a) (5p) Odrediti napon na izlazu V_{IQ} u mirnoj radnoj tački.

b) (5p) Predstaviti pojačavač ekvivalentnom polovinom kola za male signale pri diferencijalnoj pobudi i izvesti izraz za diferencijalno pojačanje $A_d = v_i / v_d$ ($v_d = v_{g1} - v_{g2}$).

c) (5p) Predstaviti pojačavač ekvivalentnom polovinom kola za male signale pri pobudi signalom srednje vrednosti i izvesti izraz za pojačanje signala srednje vrednosti $A_s = v_i / v_s$.

d) (5p) Izračunati vrednosti diferencijalnog pojačanja i pojačanja signala srednje vrednosti ovog pojačavača. Poznato je: $V_{DD} = 6 \text{ V}$, $R_{SS} = 1 \text{k}\Omega$, $R_{D1} = 1.5 \text{k}\Omega$, $R_{D2} = 3 \text{k}\Omega$, $V_t = 1 \text{ V}$ i $k_n = 2 \text{ mA/V}^2$.

Slika 8.